

CONCURSUL NAȚIONAL MULTIDISCIPLINAR „BOLYAI FARKAS”
AL LICEELOR CU CLASE DE PREDARE ÎN LIMBA MAGHIARĂ,
EDIȚIA A XVIII-A TÂRGU-MUREȘ, 10 MARTIE 2025
ORSZÁGOS BOLYAI FARKAS MULTIDISZCIPLINÁRIS TANTÁRGYVERSENY
„HISTORIA NOSTRA” TÖRTÉNELEM TANTÁRGYVERSENY

A tantárgyverseny témája: Mohács felé. Jagellók kora

I. Forduló – Megyei szakasz

Marosvásárhely, 2025. március 10.

FIGYELEM! Minden tétel kötelező. Hivatalból 10 pont jár. Munkaidő 1 óra. A továbbjutáshoz legkevesebb 50 pontot kell elérni. Holtverseny esetén a 7-es, majd a 8-as, illetve az 1-es feladatok a döntőek!

FELADATLAP

1. A feladat a mohácsi csatához kapcsolódik. Oldd meg a feladatokat a forrás és ismereteid segítségével! (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont)

„Ma a reggeli ima után az egész győzedelmes sereg lóra ülve megindult, és lassan menetelve délután két óra körül megérkezett a mohácsi mezőre, a haszontalan gyaurok tábora elé. [...] A feslett életűek néhány ágyúgolyót lőttek el, s táboruk előtt álltak több harcvonalba felállítva. De a mi részünkön nyugodtak maradtak, mivel még nem érkezett el az alkalmas idő. [...] A délutáni ima idején az alávaló hitetlenek egyszerre megmozdultak, és errefelé jöttek. [...] Seregüket három részre osztották. Az egyik tömeg – amely tetőtől talpig vassal volt fődve, s vasnyársat tartott a kezében – az ellőtt puska- és ágyúgolyókkal teljességgel nem törődve vágatott Ibrahim pasa ruméliai beglerbég felé. Mivel pedig a ruméliai hadtest nem bírt ellenállni, egy része az uralkodó felé futott. A másik csapat [...] kettészakította hadrendünket. A gonosz mívű király pedig többi nyomorult katonaságával a felséges uralkodóra és az anatóliai seregre rohant. A janicsárok összesen háromszor-négyszer támadták meg puskatűzzel, és igyekeztek visszaszorítani az alávaló gyaurokat. Végre a felséges Isten és a próféta segélyével az iszlám népe visszafordította a gonoszokat, s mikor már nem volt erejük újabb támadásra, úgy aprította őket, mint a kutyát. [...] A gyaurok közül négyezer lovas és mintegy ötvenezer gyalog költözött a pokolra.” (Korabeli napló)

- Nevezd meg, melyik hadviselő fél szempontjából beszéli el az eseményt a forrás szerzője!
- Nevezd meg a szövegben említett „felséges uralkodót”-t.
- Nevezd meg a szövegben említett „gonosz mívű” királyt!
- Melyik fegyvernem (milyen csapatok) bevetésével próbálta meg eldönteni a csatát a későbbi vesztes fél?

e. Nevezd meg azt a várat, amelynek eleste után a török tüzérség és hajóhad előtt akadálytalan út nyílt az ország belsejébe!

2. Igaz vagy hamis az alábbi kijelentés? (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont)

a. A besztercebányai rézbányák II. Lajos általi visszavétele a Fuggerektől nagy hasznot hozott a kincstárnak.

b. A Habsburg-dinasztia több évszázados magyarországi uralmát az 1515-ös házassági szerződés alapozta meg.

c. I. Szulejmán békeajánlatát a magyar urak és a nemesek is elfogadják.

d. A Tripartitumot a nemesség 1848-ig alapvető jogforrásnak tekintette.

e. Míg Mátyás korában átmenetileg megnőtt az országgyűlés szerepe, addig Ulászló idejében háttérbe szorult.

3. Tegyétek időrendi sorrendbe az alábbi történelmi eseményeket (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont):

- a. A fekete sereg felszámolása.
- b. A rákosi országgyűlés végzése a nemzeti királyválasztásról.
- c. Szabács várának oszmán elfoglalása.
- d. A Dózsa György-féle parasztfelkelés leverése.
- e. I. Szelim szultán halála.

4. Találd meg a kakukktojást (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont):

a.

-Corvin János

-II. Ulászló

-Szapolyai János

- Habsburg Miksa

-János Albert

b.

-Dózsa György

-Lőrinc pap

- Dózsa Gergely

-Csáky Mihály

c.

- II. Lajos

- Tomori Pál
- Szapolyai János
- Szapolyai György

d.

- Lippa
- Mezőtúr
- Nagylak
- Pétervárad
- Solymos

e.

- püspök
- pápa
- bíboros
- érsek
- főkancellár

5. Rövid kérdés – rövid felelet (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont):

- a. Melyik várnál verte szét Szapolyai erdélyi vajda Dózsa seregének főerejét?
- b. Kinek a nevéhez fűződik a parasztfelkelés után a magyar nemesség „jogait” rögzítő Hármaskönyv kiadása?
- c. Kinek a finom ízléséről tanúskodik ma is Esztergomban az általa emelt reneszánsz kápolna?
- d. Ki volt az, aki csak a pápa kifejezett utasítására fogadta el az érseki széket és a főkapitányi tisztet?
- e. Mi volt a feltétele annak, hogy a bárók kikerüljenek a vármegyék felügyelete alól?

6. Tegyétek időrendi sorrendbe az alábbi történelmi eseményeket (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont):

- a. Bakócz Tamás elcsereéli székét Estei Hyppolittal
- b. Velence és Magyarország szövetsége
- c. Dózsa-féle lázadás

d. a rákosi országgyűlés, amely dönt arról, hogy a Jagelló dinasztia után nem választanak idegen származású uralkodót

e. a rendek elrendelik a pénzrontást

7. Ismerd fel a magyarázatokhoz kapcsolódó személyeket, történelmi fogalmakat! (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont)

a. Mátyás király fia, aki szeretett volna Magyarország királya lenni

b. cseh szó, amelyet a hagyomány szerint II. Ulászló használt a tanácsüléseken

c.szabad földbirtokosok latin neve, akik az országgyűlés tagjai voltak

d. a lengyelek erről a magyar helynévről nevezték a saját országgyűlésüket rokosznak

e. a bárók által 1525-ben szervezett érdekvédelmi szervezet

8. A feladat Hunyadi Mátyás uralkodásával kapcsolatos. Oldd meg a feladatokat a forrás és ismereteid segítségével! (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont)

...a nemeseket „előzetes idézés vagy perbehívás és törvényes elmarasztalás nélkül...senki sehol le nem tartóztathatja”; „senki másnak hatalma alatt nem állanak, mint a törvényes fejedelemnek”; „törvényes jogaikkal és földbirtokuk határán belül fekvő minden jövedelmeikkel tetszésük szerint mindenkor szabadon élhetnek,; végül, a hűtlenség vétke nélkül joguk van az uralkodónak ellenszegülni, ha aza a nemesi kiváltságok ellenér cselekszünk”

- Milyen törvénykönyvről szól a szöveg?
- Mikor lépett érvénybe az illető törvény?
- A fenti törvénykönyv szerzője, milyen funkciót töltött be Magyarországon?
- Amikor megírták, ki volt az uralkodó?
- Kit próbált rábeszélni e mű szerzője nézeteinek a visszavonására?

9. Állítsd időrendi sorrendbe az ostromokat (Elemenként 2 pont, összesen 10 pont):

- Nándorfehérvár
- Pétervárad
- Szörény
- Mohács
- Jajca

JAVÍTÓKULCS

1. a. Oszmán Birodalom / Török Birodalom / oszmánok / törökök 2 pont
b. Szulejmán / I.Szulejmán 2 pont
c. II. Lajos 2 pont
d. nehézlovasság / páncélos lovasság / lovagok 2 pont
e. Nándorfehérvár 2 pont
2. a. I, b. H, c. H, d. I, e. H. 2 pont x 5 –10 pont
3. a., b., d., e., c . 2 pont x 5 – 10 pont
4. a.Szapolyai János 2 pont
b.Csáky Mihály 2 pont
c. Szapolyai János 2 pont
d. Pétervárad 2 pont
e. pápa 2 pont
5. a. Temesvárnál 2 pont
b. Werbőczy István 2 pont
c. Bakócz Tamás 2 pont
d. Tomori Pál 2 pont
e. Saját bandérium tartása 2 pont
6. a, b, d, c, e 2 pont x 5 – 10
7. a. Corvin János 2 pont
b. Dobzse 2 pont
c. regnicola 2 pont
d. Rákos 2 pont

- e. Kalandos Társaság** **2 pont**
- 8. a. Hármaskönyv** **2 pont**
- b. Soha/szokásjogként alkalmazták/1690** **2 pont**
- c. nádor** **2 pont**
- d. II. Ulászló** **2 pont**
- e. Luthert** **2 pont**
- 9. ,a.,c.,e.,b.,d.** **2 pont x 5 – 10 pont**

Összesen: 90 pont

Hivatalból: 10 pont

Összesen: 100 pont